

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 25 september 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Frederik Pöll

Lid

Joris Molenaar

Lid

Margien Oepts

Plv. voorzitter

Secretaris:

Marco de Rover

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Blois van Treslongstraat 37

20240925 B/2024-06555

Bouwen: het vergroten van de woning Blois van Treslongstraat 37 door het maken van een dakopbouw en dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie achtte eerder een dakopbouw voorstelbaar, maar zij kan nog niet instemmen met de hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier. De opbouw is gesitueerd op een pand dat onderdeel uitmaakt van een eigen architectonisch ensemble binnen dit bouwblok. Het pand is het linkerdeel van het ensemble dat uit twee panden bestaat. De typologie van de kap, zoals eerder vergund en gerealiseerd op naastgelegen en vergelijkbare ensembles, is doorgezet. De kap op dit pand wordt aan de linkerkant beëindigd met een zijdakschild met een dakuitbouw.

De commissie herhaalt dat zij niet instemt met de dakuitbouw in het zijdakschild, ook niet wanneer deze niet in de goot staat en iets terug ligt, zoals in voorliggend bouwplan. De uitbouw staat niet ten dienste van een noodzakelijke trap naar de verdieping en vormt een aantasting van de herkenbaarheid van de kapvorm en daarmee de cultuurhistorische waarde van het beschermde stadsgezicht Statenkwartier.

De commissie kan instemmen met de grootte van de dakopbouw en met de voorgestelde grotere hoogte ten opzichte van de naastgelegen kap.

De indeling aan de voorzijde met twee dakkapellen is akkoord. Het toekomstbeeld laat een passende verdeling van de dakkapellen op het dakschild zien.

De indeling aan de achterzijde met een dubbele deur en aansluitende enkele glasdeur acht de commissie voldoende passend.

Het hekwerk van het terras valt binnen de contour van de dakopbouw en het dakterras beperkt zich in grootte tot het hoofdgebouw.

De kap is gedekt met natuurleien en voorzien van een bij de architectuur passend boeideel als beëindiging van het dak. De hoogte van de dakrand van de dakkapel is in vormgeving en grootte in voldoende mate afgestemd op de bestaande dakluifel.

Als uitzondering is in deze specifieke situatie een achtergevel in stucwerk denkbaar. Dit sluit voldoende aan op de bestaande kalkzandsteen achtergevel van de onderliggende verdiepingen. De kleur licht ivoor (Ral 1015) komt voldoende overeen met de oorspronkelijke kleur van het onderliggende kalkzandsteen.

Eerder vroeg de commissie om de tekeningen compleet te maken. Zij mist nog het aanzicht met de verticale details en de specificaties van de wachtgevel. Ook ontbreekt

nog het horizontale detail over de aansluiting van de dakkapel op het leidak met een verholen goot.

De kleur- en materiaalstaat dient te worden aangevuld, kloppend en volledig te zijn.

2 Blois van Treslongstraat 37

20240925 B/2024-06555

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Blois van Treslongstraat 37 door het maken van een dakopbouw en dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De opbouw is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier.

De opbouw is gesitueerd op een pand dat onderdeel uitmaakt van een eigen architectonisch ensemble binnen dit bouwblok. Het pand is het linkerdeel van het ensemble dat uit twee panden bestaat. De typologie van de kap, zoals eerder vergund en gerealiseerd op naastgelegen en vergelijkbare ensembles, is doorgezet. De kap op dit pand wordt aan de linkerkant beëindigd met een zijdakschild met een dakuitbouw.

De commissie herhaalt dat zij niet instemt met de dakuitbouw in het zijdakschild, ook niet wanneer deze niet in de goot staat en iets terug ligt, zoals in voorliggend bouwplan. De uitbouw staat niet ten dienste van een noodzakelijke trap naar de verdieping en vormt een aantasting van de herkenbaarheid van de kapvorm en daarmee de cultuurhistorische waarde van het beschermde stadsgezicht Statenkwartier.

De commissie kan instemmen met de grootte van de dakopbouw en met de voorgestelde grotere hoogte ten opzichte van de naastgelegen kap.

De indeling aan de voorzijde met twee dakkapellen is akkoord. Het toekomstbeeld laat een passende verdeling van de dakkapellen op het dakschild zien.

De indeling aan de achterzijde met een dubbele deur en aansluitende enkele glasdeur acht de commissie voldoende passend.

Het hekwerk van het terras valt binnen de contour van de dakopbouw en het dakterras beperkt zich in grootte tot het hoofdgebouw.

De kap is gedekt met natuurleien en voorzien van een bij de architectuur passend boeideel als beëindiging van het dak. De hoogte van de dakrand van de dakkapel is in vormgeving en grootte in voldoende mate afgestemd op de bestaande dakluifel.

Als uitzondering is in deze specifieke situatie een achtergevel in stucwerk denkbaar. Dit sluit voldoende aan op de bestaande kalkzandsteen achtergevel van de onderliggende verdiepingen. De kleur licht ivoor (Ral 1015) komt voldoende overeen met de oorspronkelijke kleur van het onderliggende kalkzandsteen.

Eerder vroeg de commissie om de tekeningen compleet te maken. Zij mist nog het aanzicht met de verticale details en de specificaties van de wachtgevel. Ook ontbreekt nog het horizontale detail over de aansluiting van de dakkapel op het leidak met een verholen goot.

De kleur- en materiaalstaat dient te worden aangevuld, kloppend en volledig te zijn.

3 Daguerrestraat 110

20240925 B/2024-09045

Bouwen: het vergroten van de woning Daguerrestraat 110 door het maken van een dakopbouw met dakterras aan de voorzijde.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie zich een extra bouwlaag op dit pand voorstellen, maar stemde zij niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen in het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Regentessekwartier. Met de voorliggende dakopbouw is goed gereageerd op de opmerking dat een loggia de helderheid van het volume van de kap teveel aantast. Zij constateert dat de loggia is komen te vervallen. Tevens is aan de tuinzijde de dakkapel verkleind tot de breedte van de dubbele deur en vormgegeven als frans balkon. De kapverdieping voegt zich zo beter in het dakenlandschap, een belangrijk kenmerk van de cultuurhistorische waarden van het stadsgezicht.

Zij heeft nog wel enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking.

De commissie acht een glazen invulling van de gevel aan de voorzijde passend. Een invulling met een harmonicapui is echter niet passend bij de bestaande architectuur. Een invulling met een dubbele deur acht zij wel mogelijk.

De commissie herhaalt haar opmerking dat het hekwerk van het terras dient te worden teruggebracht tot de lijn van de schoorsteen. Het hekwerk valt nu wel binnen de contour van de dakopbouw. De uitvoering in stripstaal, gecoated in de kleurstelling leigrijs (Ral 7015) is passend. Het hekwerk van het frans balkon dient op eenzelfde wijze en met dezelfde kleur te worden vormgegeven.

De commissie herhaalt haar opmerking dat de boeidelen als beëindiging van het schild in hiërarchie terughoudender, minder hoog dienen te zijn in relatie tot de bestaande dakrand. Ook de dakrand van de dakkapel dient ondergeschikt te zijn. De maatvoering ontbreekt grotendeels en dient toegevoegd. Er dient een volledige kleur- en materiaalstaat te worden toegevoegd.

4 Daguerrestraat 110

20240925 B/2024-09045

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Daguerrestraat 110 door het maken van een dakopbouw met dakterras aan de voorzijde.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Eerder kon de commissie zich een extra bouwlaag op dit pand voorstellen, maar stemde zij niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen in het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Regentessekwartier. Met de voorliggende dakopbouw is goed gereageerd op de opmerking dat een loggia de helderheid van het volume van de kap teveel aantast. Zij constateert dat de loggia is komen te vervallen. Tevens is aan de tuinzijde de dakkapel verkleind tot de breedte van de dubbele deur en vormgegeven als frans balkon. De kapverdieping voegt zich zo beter in het dakenlandschap, een belangrijk kenmerk van de cultuurhistorische waarden van het stadsgezicht.

Zij heeft nog wel enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking.

De commissie acht een glazen invulling van de gevel aan de voorzijde passend. Een invulling met een harmonicapui is echter niet passend bij de bestaande architectuur. Een invulling met een dubbele deur acht zij wel mogelijk.

De commissie herhaalt haar opmerking dat het hekwerk van het terras dient te worden teruggebracht tot de lijn van de schoorsteen. Het hekwerk valt nu wel binnen de contour van de dakopbouw. De uitvoering in stripstaal, gecoated in de kleurstelling leigrijs (Ral 7015) is passend. Het hekwerk van het frans balkon dient op eenzelfde wijze en met dezelfde kleur te worden vormgegeven.

De commissie herhaalt haar opmerking dat de boeidelen als beëindiging van het schild in hiërarchie terughoudender, minder hoog dienen te zijn in relatie tot de bestaande dakrand. Ook de dakrand van de dakkapel dient ondergeschikt te zijn. De maatvoering ontbreekt grotendeels en dient toegevoegd. Er dient een volledige kleur- en materiaalstaat te worden toegevoegd.

5 De Sillestraat 147

20240925 B/2024-06404

Bouwen: het vergroten van de woning De Sillestraat 147 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op dit bouwblok voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen op een pand van een architectonische eenheid met kenmerkende karakteristieken van de Haagse School architectuur. Opvallend is de kwaliteit van de architectuur en de gave staat van het bouwblok.

Op de hoek van het blok aan de linkerzijde is al een rechte dakopbouw gerealiseerd en aan de rechterzijde is een hoger trappenhuis. De commissie vraagt om een toekomstbeeld van dit deel van het blok, waarbij de voorgevel aansluit op het trappenhuis en de rechte dakopbouw op de hoek. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een herhaalde rechte dakopbouw op de hoek aan de linkerzijde. Zij vraagt daarbij onderzoek

te doen naar de grootte, de positie en de ritmiek van de dakkapellen op het voordakschild.

De voorgestelde dakkapellen zijn te hoog en verhoudingsgewijs onvoldoende passend op het dakschild en bij de architectuur van het blok. In doorsnede B dient het dakschild onder de voet van de dakkapel te worden doorgetrokken conform het gevelaanzicht. Het boeideel van de dakkapel dient in hiërarchie terughoudender, minder hoog te zijn in relatie tot de bestaande dakluifel.

Het dakterras is in grootte akkoord, het hekwerk houdt enige afstand tot de achtergevel. Het hekwerk dient een metalen spijlenhekwerk te zijn, afgestemd op de vormgeving en kleurstelling van de hekwerken aan de achterzijde van dit bouwblok. De kleur dient ook in kleur- en materiaalstaat te worden opgenomen.

De voorgevel van de bestaande toestand en dan met name het kozijn in de erker dat vervangen gaat worden, dient juist te worden getekend. Er is onduidelijkheid of het hele kozijn wordt vervangen of slechts het raamhout. Het (gedeeltelijk)vervangen van het kozijn dient nader te worden uitgewerkt en horizontale details dienen te worden toegevoegd. De commissie wijst hierbij ook op de bijzondere vormgeving van het bestaande kozijn met de flinke dragende hoekstijlen.

De commissie mist de wachtgevels in de aanzichttekening, specificatie van de hellingshoek en een horizontale detail over de aansluiting van de dakkapel op het dak met een verholen goot.

De commissie vraagt om een duidelijke en volledige kleur- en materiaalstaat aan te leveren, waarin ook de specificaties van de dakpannen zijn opgenomen en naast de kleur ook voorzien is van nummercodering.

8 Meidoornstraat 6C

20240925 B/2024-05874

Bouwen: het vergroten van de woning Meidoornstraat 6C door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie acht een dakopbouw voorstelbaar, maar zij kan niet instemmen met de hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De commissie merkt op dat een dakopbouw op dit blok volgens de stedenbouwkundige plankaart aan de voorzijde een set-back dient te hebben. Zij ziet geen aanleiding om op deze locatie, afwijkend van het bestemmingsplan, een kap en extra volume aan de straatzijde toe te staan.

Voor een goede beoordeling vraagt de commissie een mogelijk toekomstbeeld voor het ensemble, zowel aan de voor-, zij als achterzijde te schetsen.

De commissie vraagt om een precieze uitwerking van de bestaande toestand om de dakopbouw in relatie met de bestaande onderbouw op een goede manier te kunnen

beoordelen. Het betreft een fraai en architectonisch hoogwaardig ensemble. Zij vraagt hierbij om een verfijndere uitwerking van het ontwerp in hoofdvorm en architectonische detail. De dakopbouw dient in ontwerp aan te sluiten bij de kwaliteit van de Haagse School architectuur die dit bouwblok kenmerkt.

In het algemeen beoordeelt de commissie de materialisering als te laagwaardig. Een bitumineuze nokvorst en plaatmateriaal zijn bijvoorbeeld ondenkbaar.

De commissie beoordeelt de details bouwtechnisch als onvoldoende. De detaillering dient passend te zijn bij de onderliggende architectuur. Zij vraagt deze bouwkundig en architectonisch aan te passen en op elkaar af te stemmen.

Een kleur- en materiaalstaat met alle specificaties ontbreekt. Voor de leesbaarheid van de tekening dient al het rode tekenwerk zwart te worden afgedrukt.

9 Van Akenstraat 19

20240925 B/2024-07641

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de kerk Van Akenstraat 19 door het maken van een extra bouwlaag ten behoeve van een kap.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich uitbreidingen op dit pand voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout.

In het pand aan de Van Akenstraat was het voormalig Rooms Katholieke militair tehuis gehuisvest. De commissie spreekt haar waardering uit voor de aanpak, maar vraagt om het karakter en de contour van de oorspronkelijke hoofdwoning bij de vergroting zoveel mogelijk te behouden. Het ruimtelijk karakter van deze woonwijk wordt bepaald door de typische schaal en structuur van het vooroorlogse bebouwingsbeeld. Indien opbouwen naast de hoofdwoning voorstelbaar zijn, dienen deze niet in de rooilijnen van de éénlaagse aanbouwen te worden opgetrokken, maar een terugliggende positie op het dak te hebben. De commissie vraagt een massastudie te doen naar de ondergeschikte opbouwen, waarbij wordt aangetoond dat de maat en schaal van de hoofdwoning dominant blijft in het beeld. Het volume en de hoogte van het bestaande trappenhuis kan daarbij als uitgangspunt dienen, waarbij de gevel aan de straatzijde op voldoende afstand ligt zodat de bestaande kozijnen in de zijgevels behouden kan blijven. Zij vraagt ook om de vormgeving van de twee opbouwen aan te laten sluiten op de bestaande architectuur en de architectonische kwaliteit van het bestaande pand daarbij in ogenschouw te houden.

De commissie kan instemmen met de hoofdvorm van de uitbreiding met een grote kap en dakkapellen of risalieten aan de achterzijde. Zij vraagt wel om aandacht te besteden aan de drie dakvensters aan de andere zijde van het zadeldak en de vormgeving af te stemmen op de kwaliteit van de bestaande architectuur.

De commissie vraagt ook om een goede volledige weergave van de bestaande toestand, van de zijgevels en de voorgevel. Deze gevels zijn beeldbepalend, ook wat betreft de schaal van het pand. De commissie constateert dat deze gevels van het achterhuis

worden verlaagd tot de maximale goothoogte uit het bestemmingsplan. Voor een goede beoordeling is dan belangrijk de hechting van de nieuwe opbouw op deze gevels juist weer te geven. Het dient ook van goede (hoogte)maatvoering te worden voorzien.

10 Van Akenstraat 19

20240925 B/2024-07641

Cultuurhistorie: het vergroten van de kerk Van Akenstraat 19 door het maken van een extra bouwlaag ten behoeve van een kap.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie kan zich uitbreidingen op dit pand voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De opbouw is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout.

In het pand aan de Van Akenstraat was het voormalig Rooms Katholieke militair tehuis gehuisvest. De commissie spreekt haar waardering uit voor de aanpak, maar vraagt om het karakter en de contour van de oorspronkelijke hoofdwoning bij de vergroting zoveel mogelijk te behouden. Het ruimtelijk karakter van deze woonwijk wordt bepaald door de typische schaal en structuur van het vooroorlogse bebouwingsbeeld. Indien opbouwen naast de hoofdwoning voorstelbaar zijn, dienen deze niet in de rooilijnen van de éénlaagse aanbouwen te worden opgetrokken, maar een terugliggende positie op het dak te hebben. De commissie vraagt een massastudie te doen naar de ondergeschikte opbouwen, waarbij wordt aangetoond dat de maat en schaal van de hoofdwoning dominant blijft in het beeld. Het volume en de hoogte van het bestaande trappenhuis kan daarbij als uitgangspunt dienen, waarbij de gevel aan de straatzijde op voldoende afstand ligt zodat de bestaande kozijnen in de zijgevels behouden kan blijven. Zij vraagt ook om de vormgeving van de twee opbouwen aan te laten sluiten op de bestaande architectuur en de architectonische kwaliteit van het bestaande pand daarbij in ogenschouw te houden.

De commissie kan instemmen met de hoofdvorm van de uitbreiding met een grote kap en dakkapellen of risalieten aan de achterzijde. Zij vraagt wel om aandacht te besteden aan de drie dakvensters aan de andere zijde van het zadeldak en de vormgeving af te stemmen op de kwaliteit van de bestaande architectuur.

De commissie vraagt ook om een goede volledige weergave van de bestaande toestand, van de zijgevels en de voorgevel. Deze gevels zijn beeldbepalend, ook wat betreft de schaal van het pand. De commissie constateert dat deze gevels van het achterhuis worden verlaagd tot de maximale goothoogte uit het bestemmingsplan. Voor een goede beoordeling is dan belangrijk de hechting van de nieuwe opbouw op deze gevels juist weer te geven. Het dient ook van goede (hoogte)maatvoering te worden voorzien.

11 Zoutmanstraat 44 en Prins Hendrikplein 9

20240925 B/2024-08374

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woning met kantoor met stallingsgarage Zoutmanstraat 44 en Prins Hendrikplein 9 tot wonen en het maken van een optopping ten behoeve van 4 maisonnette-appartementen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie in een beginselplan niet ingestemd met een uitbreiding van het pand. Zij herhaalt daarom hieronder het toen gegeven advies.

In het voorgestelde plan wordt het kantoor deels getransformeerd naar woningen. Het bestaande blok is een zeer geslaagde inpassing uit de jaren '80. Het blok voegt zich goed binnen de bestaande bebouwing.

De commissie kan niet instemmen met de voorgestelde dakopbouw. Deze vormt een ernstige verstoring van het stadsbeeld en is geen vooruitgang van het dakenlandschap. In dit deel van de stad is een dakenlandschap met een zelfstandig paviljoenachtige opbouw zeer atypisch. Volgens de Welstandsnota wordt bij dakopbouwen, zeker binnen beschermd stadsgezicht, benadrukt dat de samenhang met de onderliggende architectuur gezocht dient te worden. Een contrastmodel is dan niet het gangbare model. Zij wijst er op dat de opbouw die nu op het dak aanwezig is van technische aard is. Deze is vrij ingetogen en valt iets weg tegen de lucht, maar is toch zichtbaar vanaf de stedelijke ruimte. Het feit dat er reeds lange tijd een technische ruimte op het dak aanwezig is rechtvaardigt niet dat er zonder meer een moderne vervanging mag komen. Die ook nog eens sterk vergroot wordt. Hierdoor wordt de reeds bestaande aantasting verergerd.

De nu voorgestelde opbouw is zeer zichtbaar door zijn donkere voorkomen en flink overtekende luifel, zeker in de avonduren zal het licht in de woningen goed zichtbaar zijn. De commissie wijst er op dat het niet alleen gaat om de wijziging van het materiaal en volume maar ook van het gebruik, nu is het zichtbaar maar gebeurt er verder niets. Bij de transformatie naar woningen heeft dat een heel ander effect. De dakterrassen zullen ook gebruikt gaan worden. Die aan de wegzijde gelegen zijn te prominent zichtbaar vanaf het Prins Hendrikplein.

De commissie constateert dat het ontwerp van het bouwplan in volume en positie nauwelijks verschilt van het ontwerp uit het beginselplan. Zij maakt sterk bezwaar tegen het doortrekken van de zijgevel van de opbouw op de bestaande zijgevel van de onderbouw.

Ook constateert zij dat er onvoldoende is gereageerd op de grootte en de positie van de dakterrassen en ziet zelfs dat het dakterras aan de zijde van de Zoutmanstraat is vergroot tot aan het dakschild. Dit is een ongewenste ontwikkeling. De commissie pleit ervoor ruimte tussen het dakterras en dakschild te houden en deze ruimte eventueel te vergroenen. De commissie kan instemmen met het doortrekken van het dakschild tot de getekende hoogte. Zij vraagt in dit kader om onderzoek te doen naar de mogelijkheid aan de achterzijde de opbouw te integreren in een doorgetrokken dakschild. De dakopbouw tekent zich dan niet af als een doosvolume, maar wordt op die wijze meer onderdeel gemaakt van het daklandschap, waardoor het volume wellicht wel inpasbaar is.

Eerder kon de commissie in beginsel instemmen met het wijzigen van de kozijnen. Door het introduceren van een tussenlijn kunnen de bovenste delen open geslagen worden. Het toevoegen van een entree aan de Zoutmanstraat is eveneens goed passend binnen de huidige gevel indeling.

De hardglazen balustrade is in deze specifieke situatie, waarbij het vloerniveau niet correspondeert met de kozijnen voorstelbaar.

De commissie kan instemmen met het behoud van de bestaande voordeur, maar vraagt om de bestaande situatie voor bewoners en bezoek aan te passen tot een geschikte meer open en stijlvolle ontvangst.

12 Zuiderparklaan 114

20240925 B/2024-10241

Bouwen: het vergroten van de woning Zuiderparklaan 114 door het maken van een extra bouwlaag ten behoeve van 2 woningen en het maken van een constructieve doorbraak.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op dit bouwblok voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdvorm en de architectonische uitwerking.

De commissie spreekt haar waardering uit voor het ontwerp, de uitwerking en het tekenwerk.

Voor het behoud van het bestaande bebouwingsbeeld vraagt de commissie de dakopbouw te maken met een kleine set-back aan de straatzijde. Er ontstaat zo een zelfstandige nieuwe verdieping of attiek waarbij de bestaande dakluifel kan worden gehandhaafd en het metselwerk ornament in zijn huidige vorm kan blijven bestaan. Daarmee blijft een rustiger en meer samenhangend beeld gewaarborgd ook wanneer meerdere individuele dakopbouwen worden gerealiseerd.

De attiek is van invloed op de afmeting en ritmiek van de raamopeningen. In onderhavig voorstel worden de raamopeningen gebaseerd op de onderliggende verdiepingen. De gevelcompositie in het toekomstbeeld laat een zelfstandige indeling met een eigen ritme zien. De commissie kan zich dit gevelbeeld ook voor de attiek voorstellen.

Het aparte metselwerkverband van koppen boven het metselwerk ornament kan ook in de attiek terugkomen als een overgang tussen de dakopbouwen, maar dan in grootte minder breed vormgegeven.

De dakrand van de attieklaag dient bescheidener in omvang te worden vormgegeven en hiërarchisch ondergeschikt te zijn aan de bestaande dakluifel van de onderbouw. De commissie vraagt ook onderzoek te doen naar een dakrand beëindiging anders dan een getimmerde goot.

De indeling van de kozijnen in de achtergevel is onevenwichtig. De commissie vraagt de indeling van de achtergevel uit te lijnen met de kozijnen op de onderliggende verdiepingen of een tweede pui toe te voegen voor het kleine kozijn.

De commissie acht kunststof kozijnen denkbaar, indien daarbij de indeling, profilering en detaillering als oorspronkelijk zo dicht mogelijk wordt benaderd. Er is onduidelijkheid of de nieuwe kozijnen in de attiek een kopie zijn van de bestaande schuiframen. Een detail daarvan ontbreekt.

Voor dit blok is een achtergevel uitgevoerd in een keramisch materiaal geëigend, afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur en het formaat, het type en de kleur van de voeg, en het metselverband. Het materiaal dient bij de wachtgevel minimaal één strek om te worden gezet.

Voor de wachtgevels is een afwerking met gevelstuc in een stofgrijze kleur gebruikelijk (RAL7037 of vergelijkbaar).

Het dakterras is in grootte akkoord, het hekwerk houdt voldoende afstand tot de voorgevel en is zo niet hinderlijk zichtbaar vanaf de straat.

Het rondstalen hekwerk is akkoord, maar dient te worden voorzien van een lichtgrijze kleur (kleurnummer opgeven). Hetzelfde geldt voor de kleur van het hekwerk op de verdieping achter de dakopbouw. De details van dit hekwerk ontbreken op tekening, de commissie ziet deze graag tegemoet.

De voorgestelde zonnepanelen op het platte dak zijn niet in de doorsnede getekend. De commissie wil meegeven dat bij een opstaande stand van de panelen deze aan de voor- en achtergevel op voldoende afstand dienen te liggen.

De commissie vraagt om een duidelijke kleur- en materiaalstaat aan te leveren, waarin ook alle specificaties zijn opgenomen.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag